

М. Јскринскіј

У^ЖТАЛЫГ НЫВБАБА-
ЛО БЕЗБОЖЊЦАӨН

ОГІЗ — ГАІЗ

МОСКВА — 1932

КОМИ-3

2-1048

М. ЈСКРИНСКИЈ

УЖАЛЫГ НЫВБАБА ЛО БЕЗБОЖНИЦАОН

Г.П.Б. в Ямпр.

О.Э 1932 г.

**Міјан вермөмјас пјатішета
којмөд воын**

Пјатілеткалыс којмөд, решајушщөј восө СССР-са рабочөј класс, колхознөј крестана да став ужалыс јөз ештөдісны зевгырыс вермөмјасөн.

Міјан промышленнөстлөн **продукцијаыс** 1931 воө **codic 21,7%** вылө. Мі леқим уж вылө сојасөн выл заводјас, напыс унаөн емөс сещөмгырысөс, кушөм весіг мірас абу. Леқөма трактор вөчан харковса завод, коді вогөгөрнас кутас сетны 50 сурс трактор. Сетіс нін медвоқза автомобилјас Нижегородскөј автогігант, кодөс арталөма во чөжнас 140 сурс авомобіль леқөм вылө. Пестөма-нын Магнітогорскөј металлургіческөј заводлөн медвоқза домнаыс. Тајө заводыс мірас медыжыд завод. Тајө вонас мі велалім строітны выл машинајас, кодөс воқжыксө ег кулөј вочныс да сы вөсна лоө вөлі вајны сіјө заграницаыс. Быдмө міјан овмөсным, а ськөд щөщ быдмө социалізм строітыс арміја. 1931 воө **рабочөјјаслөн да служашщөјјаслөн** лыдыс **codi 3 1/2 мильон** морт вылө. Міјан странаын **қікөз бырөдөма безработіца.**

дыгдывтөг бурмө ужалыс јөзлөн материалнөј оласногыс. Куш өті бөрја вонас **ужалан доныс шөркөд-дема** кыптис **16%** вылө. Codic паскыда потреблајтан төварјас вөчөм.

Омөла сознательнөј көчајкајас щөкыда радејтөны зыңгыны: міјан көмкотным абу, мајтөгным абу да с. в. А контрреволюционерјас налы сылөны: **војнаөз вот**

лөсыда овсывліс, төварыд унжык вөлі. Тајө зик һөти
жандыстөм лөж. 1913 воө царскөј Россіјаын вөлі вө-
чөма кучік көмкот 8 млн 400 сурс гоз. Мі колан во
сетім страналы 76 млн гоз, **војнаоңса серті өкмыс
пөв унжык.**

Бостам коңајственнөј мајтөг. Мыјтта сорні вөлі
дај колә на тајө мајтөг вөснаыс! А збылвылассө
1913 воын вөлі вөчөма 94 сурс тонна, 1931 воын —
182 сурс тонна, — пөштї кык пөв унжык. Бумажнөј
прјажа (дөра) вөчөма өти да жын пөв дорыс унжык да
с. в. Сізкө, шөпкөдчысјасыд абу правөс, сізкө, најө
жандыстөма ылөдлөны мїжанлы пакөстїтөм могыс.

Сөмын, көт ми војнаоң сөртї і јона унжык вөчам
паскыда потреблајтан төварјастө, но пыр-на еща.
Мыјла? **Ужалыс јөзыслөн потребностјасыс јона
содісны да сіјөн.** Важөн сөмын буржыка, сүјтчана-
жыка олысјасыс һөбавлісны тајө төварјассө. А өні
быдөн вермөны тајөс һөбныс.

Гырыс успехјас мїжан емөс і оланінјас вөчөмын
да коммунальнөј строїтелствоын, өтувја сөјөм паскө-
дөмын, қоңвізалун кутөмын да челаф учреждєннөјас
(јаслі, челаф садјас да с. в.) паскөдөмын.

Коммунист партіја вескөдлөм улын рабочөј класс
перестраивајтө сїктөс выл, социалистическөј подув вылө.
Гөл да шөркөдөма крестана масса зикөң бергөдчи-
сны социализмланө. дорвыв коллективизација да ку-
лакөс кыңи классөс бырөдөм кызсө ештөдөма һін став
решајушщөј чернөвөј (һаһ вөфитан) рајонјасас. Кол-
хоһник лоі виңму ужалөмын центральнөј фигураөн.

Лєнінскөј вопрос „көді көдөс“ мїжан странаын
рештөма — решитөма капитализмлы паныд социализм
дор қоңһас дај бергөдчывтөм вылө і карын і сїктын.
Социалистическөј экономіклаыс фундамент строїтөмсө
ештөидөма (завершено).

Пөзнї да зев посңи сїктса овмөса странаыс СССР
пөріс мефгырыс виңму овмөса странаө мїрас. Колхоз
мујас вылын пөһны кутіс вөфитчыны виңму ујалан

медјон машинајасөн — комбајнјасөн, ыжыд вына тракторјасөн да с. в. Куш өтi 1931 воö мијан заводјас леҕисны 40 000 трактор.

Ми велалiм вöчны виҕму овмöсын ужалан выл машинајас. Тани емöс комбајнјас, подборочнöй машинајас, шабди керанјас да с. в. Воö кад, кор не сöмын гөрјöс да пиҕаöс лоö сетöма орхивö, но сетчöжö лоö ыстöма щöщ i косаöс чарлакöд, вартанöс Һарјанкöд. Ыцкыслөн да вундыслөн ужыс лоö јона кокныджык.

Урожај idралан ужјассö машиниҕирүтöмыс торја уна пöлза вajas крестанка — колхозницалы. Сijö мездысас тајөн медсöкыд да лок ужыс — кiөн картофел керöмыс, шабди Һещкöмыс, iҕасөн ноксöмыс, турунөн ноксöмыс да с. в. Мыјта бус лоö Һылавны вартан машина бердын! Комбајн, кодi вундö, i вартö, i төлöдö, вартан машинатö вöчас ковтöмөн.

Коллективизацијаыд да сiктса овмöстö механиҕирүтöмыд мужиклыс да нывбабалыс ужсö öткөдaласны сiктса овмöсад. Сöмын гырыс сiктса овмöсын поҕны кутас ҕикöҕ мездыны крестанкаöс немчöж тојтан гортса ужыс.

Һеҕин гиҕлис, мыј „нывбаба мезмас сöмын сек, кор лоас збылмöдöма поснi овмöссан гырыс öтувја овмöсјасö вуҕöм“.

Гырыс вермöмјас бостисны СССР-са ужалыс јöз i культурнöй революција фронт вылын. Вaж Россия мијанлы омöл наследство колiс. Став јöз пыщыс кујим четвeртыс вöли велöдчытöм. Торја Һин уна велöдчытöмыс вöли нывбабајас костын, даc во чöж ми бырöдiм пемыдлунсö. А öнi Һин — ҕикöҕ верманвыјынöс.

Быдса областјас да республикајас ҕикöҕ Һин бырöдiсны пемыдлунсö. Мијан странаын пыртöма Һин став **чeладöс улыса школајасын быт велöдöм**. Мијанын паскөдöма быдсикас курсјас да школајас гырыс јöзöс велöдöм вылö, пыр јонжыка да јонжыка быдмöны Һехникумјас да вузјас. Öнi мијан странаын быд кујим морт пыщкыс öтiк велöдчö.

Кöзäјственнöј да культурнöј стрöителствоын мiјан став вермöмјасыс лоiны сöмын сывöсна, мыј коммунист партија Сталин јорт јурнуöдöмөн Централнöј комитет вескöдлöм улын нуöдис вескыд ленинскöј виъ, большевик ногөн вевтыртис рабочöј да колхознöј массалыс ентузиазмсö да, контрреволюционнöј троцкизмöс жугöдöмөн, пöщадатöг вермасис правилнöј, ленинскöј виъыс кежысјаслы паныд, вескыдывыв да „шугавыв“ оппортунистјаслы паныд.

Мöд пјатилеткалаң.

Öни мiјан страна ем первојја да мöд вiтвоса план кост iсторическöј рубеж вылын. 1932 воыс ем первојја пјатилеткаöс ештöдан да мöд пјатилетка кежлö лöсöдчан воөн.

ВКП(б) XVII конференцијалөн iсторическöј решеннöјасыс ем программа мiјан странаын тыр социализм стрöитан тујјас вылын воö вермöмјас вылö.

Первојја пјатилетка кујим во чöжнас кө ми ештöдим социалистическöј економикалы фундамент строитöм, то мöд пјатилетка пом кежлö ми ештöдам мiјан странаын социализмлыс мощнöј (зевјон) здаңнö строитöм.

Рабочöј класс да колхознöј крестана воö сувтö зев ыжыд всемирно-iсторическöј мог. Со кызи та жылыс вјсталис XVII партконференција вылын украинаса наркомпрос Скрыпник јорт: „Социализмлы фундамент стрöитан задаңнöсань ми вужам основнöј, медважнöј мөг дiнас — сiјö збылмöдöм дiнö, код вöсна уна во чöж пролетариат тышкасис коммунист партија вескöдлöм улын, мыј вöсна ми шыбытим буржуазијалыс властсö, мыј восна куъ да чорыд ужөн ми зöңталим да вылмöдалим ассыным овмöснымöс, — ми стрöитам классјастöм, социалистическöј общество“ („Правда“, 1932 во февраль 5 лун).

Мöд пјатилетка пом кежлö мiјан странаын лöö зöңнас бырöдöма капиталистическöј элементјасöс да классјасöс вообще. Зiкöз лöö бырöдöма помкајасöс,

кодјас вöлі чужтöны классјас кост торјалöмсö да нар-
тöтöмсö. Мiјан странаса став ужалыс јöзыс пöрöны
„классјастöм, социалистическöј общество сознательнöј
да възмöстчыс стрöйтысјасö“ („XVII партконферен-
цијалöн резолюција).

Мöд пјатилетка пом кежлö СССР ештöдас став
народнöј овмöсöс реконструирүтöм да лöсöдас выль
техническöј база народнöј овмöсса став отраслјаслы.

Мöд пјатилеткаын техника боксаң СССР кыпöдчö
медвоңа местаö. СССР-öс машина да оборудованнö
нöбыс странаыс машина да оборудованнö аскежын
вöчыс странаö пöртöм куңа первојја пјатилеткаын
паскöдöм ужыс лöö ештöдöма да зикöз „обеспечитас
СССР лы экономика боксаң самостöятелностсö, кодi
виңö СССР-öс капиталистическöј мiрöвöј овмöсли эконо-
мическöј придатокö пöрöмыс“ (ВКП б) лöн XIV сјезд).

„Ставыс тајö СССР-лы сетö възможност мöд пјат-
илеткаыннын вель уна хоңајственнöј отрасль куңа тех-
ника боксаң суöдны воңын сулалыс капиталист страна-
јасöс“ (XVII партконференцијалöн резолюција).

Мöд пјатилеткаын тöдчымöн öдңас ужалыс јöзлөн
оласног бурмöм кыптöмыс да решителнöја бурмас
СССР-ын жiлiщнöј (оланiн) да коммунальнöј фелöыс.
Öтi мортөн тöвар виңöмыс мiјан странаын 1932 во
серти содас 2—3 пöв. Корса стрöителство тöдчымöн
содтас оланiн плöщадсö, а выль культурно-бытöвöј
учрежденинöјас стрöитöмыс кокнöдас нывбабаöс гор-
тса поснi ужыс.

Мед ескö тыртны мöд пјатилеткалыс плансö,
мiјанлы колö ыжыд вермöмјасөн ештöдны 1932 вöса
план, первојја пјатилеткалыс нөлöд, ештöдан вöса
план. Таво мiјан промышленност воңын сулалöны зев
гырыс могјас. Колö зелöдны став вынјас, медым сiјöс
тыртны. Мiјанлы колö перјыны 9 мильон тонна чугун,
90 млн тонна iзшом, перјыны мöјмуса дорыс öтi да
жын пöв унжык електроенергија, лöсöдны 1700 выль
машинно-тракторнöј станција да лэчны мујас вылö

82 сурс трактор. Колö обеспечитны промышленностлыс прірост 36% вылö, асдөн чінтыны 7% вылö да кыпöдны уж производітелност 22% вылö.

1932 вога план тыртöмөн мі ештöдам первојја пјатілетка ноль воөн да обеспечітам міјанлыс вермö-мјассö мöд пјатілеткаын.

Мыјнö міјанлы колö 1932 вога плансö тыртöм вылö да содтöдөн тыртöм вылö? Тамогыс медвоз колö вермасны вылын уж производітелност восна. Ленин гіжліс: „Уж производітелност — тајö бөрвылас медважнöјыс, медглавнöјыс выль общественнöј стројлы вермöм вылö“.

Сталин јорт выль обстановкаын көзајственнöј строітелство могјас јылыс аслас вісталöмын сетіс чоткөј індöдјас, кызі колö перјыны вылын уж производітелностсö. Сталин јортлөн тајö історіческөј квајт условјöйс колö лоны промфінплан вöсна міјан вермасöмын знамјаөн. Міјанлы колö бырöдны текучестсö міјан предпріјағтöјас вылыс, зоңнас бырöдны обезлічкаөс да жүгöдны уждон мынтöмыс уравниловка.

Быднөгөн колö паскөдны ударнічество да соціалістіческөј орджысöм. СССР-ын ужыс лоö (артмö) „чест, слава, доблест да геројство фелöөн“ (Сталин јорт). Оз öд прöста сещöма мустöмтны ударнікјассö міјан врагјасным, најö локыс піңнысö јірöны пелöс-јасын да ызјöдöны несознателнöјјассö (гөгөрвотөм-јассö) ударнічестволы да соц. орджысöмлы паныд. Најö зев бура гөгөрвоöны, мыј рабочöј да колхознöј массајаслөн ужын кыпыдлуныс да ентузіазмыс вајöны соціалізмлы вескыд вермöм да міјан странаын капіталістіческөј элементјаслы гібел.

Выль заводјас строітöм вылö, выль машинајас вöчөм вылö, выль загранишнöј станокјасөн вöдїтчыны кужöм вылö колöны грамотнöј, квалифіцірованнöј ужалысјас. Тавöсна **техніческөј знаньöјас тöдмөдөм, ассыд производственнöј квалифікаціја кыпöдөм** — ем міјан öчереднöј мог. Колö гөгөрвоны научнöј подувјассö

сijö фелöыслыс, сijö производствoыслыс, кöни ужалан. Торја нын чорыда колö вермасны ассыс квалификацијасö кыпöдöм вöсна работницалы, кодi вöлисти на воис производство вылас. Грамотностыс да квалификацијас кокнöдöны сылыс ужсö, кыпöдöны ужалан донсö, лe-зöны быдмыны да развивајтчыны. Мијан зев на еща сещöм работницајасыс, кодјаслөн ем ыжыд квалификација. Ыжыд квалификацијаа рабочöјјас мијан 11%, работницајас—2% гөгөр. Зато квалификацијатöм рабочöјјас пöвсас работницајасыс лоöны жынјыс кымын.

Работницалы колö быт вермасны ассыс квалификацијасö кыпöдöм понда, техника да наукаöн овладејтöм понда.

Сталн јортлөн квајт условјöыс да техникаöн овладејтöм јылыс лозунгыс ем условјö социалистической строителствoын возö вермöмјас вылö. Работницајаслы, колхэницајаслы да став ужалыс нывбајаслы быт колö вермасны тајö олöмö пöртöм вöсна.

Социализмö мунан тујыс — классјас кост зев чорыр вермасöмлөн туј.

Рабочöј класс да колхознöј крестана стрöитöны социализм мијан странаын капитализм элемент коласјаскöд зев чорыда вермасöмөн. Классöвöј тышыс лоö на да кутас на мунны i мöд пјатилеткаын. Классјастöм, социалистической обществоö тујыс нуöдö зев чорыд классöвöј тыш пыр.

Сöмын вескыдыв оппортунистјас вермасны шуны, мыј ми öни мирнöја да плавнöја вермам локны, воны тыр социализмöз. Ленин велöдлис мијанöс, мыј классјасыс бырöдсöны пролетариатөн зев чорыд классöвöј тыш нуöдöм пыр.

Капиталистической элементјаслөн да пазöдöм кулакјаслөн коласјасыс мијан странаын кутасны пуктыны i возö на став выныссö, медым ордны мијанлыс

көзәйственнөй планјас олөмө пөртөмсө. Нәјө гусөн пырөны, сусөны мјан фабрікјас да заводјас вылө, мјан учреждённөјасө да. Налөн өтї мөвп — пакөстїтны соціалїстїческөй строїтелстволы кың поңо унжык. Јавө пакөстїтны нәјө вынтөмөс нїн, тавөсна нәјө кутасны гусөн, сәјмовтчөмөн пакөстїтны — станокјас жугөдлыны, маґерїалјас шыкөдлыны, государственнөй һан, ґенга да продукта таргајтны. Нәјө кутасны паскөдны быдсама лөжсө да, ужалыс јөз бөрө колөм јукөн һесознателностөн пөлзујтчөмөн, кутасны жугөдны соціалїзм қкөң вермөм вылө верасө. Тавөсна тајө элементјас дінас колө лоны торја бґїтелностґ. Колө һекущөм пөшщадатөг петкөдны ердвылө да дугөдны мјанлыс строїтелество торкны став зїлөмсө.

Соціалїзм вөсна мјан успешнөја вермасөмлы ыжыд пыкөдөн, торкысөн лоө прївычкајаслөн выныс, буржуазнөй да мелкобуржуазнөй траґїціјајаслөн да предрасудокјаслөн выныс, кодї ем на уна мїльон јөзын.

„Капіталїзм һе сөмын пыңравліс, пөдтывлїс, пычөдліс, фізїческї бырөдліс ужалыс јөзөс мїльонјасөн. Сїјө дугдывтөг калечїтліс нәјөөс моралнө, травїтліс релїгїознөй дурман јадөн, велөдліс ужыс зывөктыны, быдтывлїс лодырјасөс да преступнїкјасөс, зев гырыс массајасөс кутліс пемыдын („Правда“ 5/IV-1932 во).

Соціалїзмө мунан тујјыс кујлө капїталїзмлөн тајө проклатөй коласыскөд зев чорыда вермасөм пыр, кодөс мї ег на қкөң вермөј.

Соціалїзмө мунан тујыс кујлө колхознөй массаөс соціалїстїческөја перевоспїтајтөм вөсна чорыда вермасөм пыр, рабочөй класслыс бөрө колөм слојассө воспїтајтөм пыр, уж дінө коммунистїческөй отношеңнө вөсна вермасөм пыр, ужалөмын вылө дісциплїна вөсна вермасөм пыр, мјан странаса став ужалыс јөзсө соціалїстїческөй обществоса збыл мырсысјасө пөртөм вөсна тышкасөм пыр.

Кор мї сорңїтам мјан странаын классөвөј тыш муноґ јылыс, мјан нї өтї мїнут кежлө оз поң вунөдны,

мыј мијан госуџарствоным капіталістическөј странајас кыщ пыщкын.

Став капіталістическөј мірсө өні шымыртөма вөв-лытөм економическөј крізіс. Катласө подулыс став капіталістическөј стројыслөн.

Мијан овмөсным воыс воө быдмө вөвлытөм өџа-сөн, а капіталістическөј странајасын дугдывтөг усө промышленностыс, чінө көџа площаџыс, быдмө уж-төм јөз лыд. Германіјаын кусөдөма нін којмөд јукөн доменнөј пачјассө. Англіјаын став стаљ кістан про-мышленност пыщыс уж вылас сөмын вөтөд јукөныс.

Капіталістическөј карјассө тыртөны ужтөм јөзлөн зев гырыс массајас. Пролетаріјјасөс міллонјасөн вөт-лөны улч вылө. Ужтөм јөзлөн лыдпасыс вывті ыжыд— 40 міллон морт. Ужтөм јөз арміја пыщкас нывбабаја-сыс 15 міллоныс не ешажык. Германіјаын став ужтөм јөз лыд пыщкас нывбабајасыс 37%, Англіјаын—27%.

Буржуаџіја пыр өтарө чінтө ужалан дон. Меджо-насө тајө інмө работњыцајасы да том јөзлы—под-ростокјасы. Германіјаын ужалан донсө работчөјјасыс чінтөма 15% вылө, работњыцајасыс—25% вылө, а подростокјасыс—35% вылө.

Өнја економическөј крізісыс торјалө жужданас да јослуннас. Капіталізм матысмө аслас зікөџ усөм ді-нас,—сывөсна сешөм сөкыд капіталізмлөн тајө пө-рыс, кулан вөсөмыс.

Бужуаџіја корсө кріџысыс петан туј. Сіјө нуөдө пыр вылыс да вылыс ужалан дон чінтөм. Народнөј массалөн корысө воөмыс да щыгјалөмыс воө чajtны поџтөм коџөџ, і медсөкыдсө, ферт, лоө нуны ныв-бабалы-работњыцалы да керка көџажкалы. Германскөј буржуаџіја лезіс закон, коџ серті став ужтөм работ-њыцајасыс, коџјас верөссајынөс, оз сетны неку-щөм отсөг. Емөс быдса карјас, көні школьнікјасыс—работчөј чельафлы—велөдчөм пыџџы быџ лоө пукавны гортаныс, паскөм нөбөм вылас сөмыс абу да. Ставыс тајө водө ужалыс нывбаба пөппом вылө.

Крізіс, безработица да шыг кучкалём улас быдмө рабочөй классын революціоннөй настроєннөяс. Быдмө коммунист партіяжаслөн вліжаннөыс, содө налөн шлен лыдыс. Щөкыда работницајас сулалөны пролетарскөй арміја медвөзза отрадјасас, коді кыпөдчө капитализм-көд смертєлнөй тыш вылө. Франціјаса коммунист партіјалөн газет „Јуманіте“ Белфорын забастовка јылыс гіжліс: „работница вөлі јонжыка активнөй да решителнөй забастовкаас, мужік дорыс. Міјан классөвөј тышјасын тајө ем общөј правілө. Нывбабајас быдлаын вермасөны медвөзза радјасын“.

Став мірсыс рабочөјјас да увтыртөм јөз пыр јонжыка да јонжыка завадітөны гөгөрвоны, мыј нартітөм улыс петөм вылө, шыгыс петөм вылө ем зік өтік туј—капітализмөс революціоннөја шыбытөм пыр, ем сіјө тујыс, кыті мунө 14 во дорыс нін дыр міјан странаеса рабочөј класс большевик партія вескөдлөмулын.

Соціал-фашистјаскөд өтвылыс буржуаціја зілө ужалыс јөзлыс паскалан революціоннөј двіженнөсө пөдтыны вір пыщкын. Крізісыс петан інсө буржуаціја корсө војнаыс, увтыртөм колоніјајас да полуколоніјајас щөт вылө мірсө вылыс јуклөмыс, Совет Сојуз щөт вылө да.

Експлоататорјас сіннаныс оз вермыны візөдны Совет Сојузөс — ставмуыввса ужалыс јөзлыс өтечествөсө, мірөвөј пролетарскөј революціјалыс штабсө да сөльөмсө.

Соціализм стрөітігөн, строітелствоса став фронт паста вылыс выл вермөмјас перјөмөн міјанлы быт колө јонмөдны міјан страналыс дорјысан вынсө да Гөрд арміјалыс бојевөј јөнлунсө (мощь).

Релігіја улө вевтєысөм контрреволюціоннөј уж.

Міјан странаын капиталистическөј элементјаслөн коласјасыс іспользујтөны став средствојјассө социалист-

җическөй строїтельстволы паныд вермасом вылө. Емөс на дај вөчөны на ассыныс пөдлөј ужныссө кулачестволөн да международинөј буржуаҗилөн друҗасыс да меда јөзис (најміҗасыс). Міҗан классөвөј враҗаслөн тајө агентјасыс шөкыда петкөдлөны асныссө ужалыс јөзлы друҗасөн. Быдөн нін көнкө кывліс сектантјас јылыс. Ежвывсаңыс најө — меҗга рам јөзис: зев уна сорнытөны јөзөс раҗејтөм јылыс, мөда мөдныссө нмтөны вөкјасөн; а збыл вылассө сектантствоөн вескөдлысјасыс дорыс локжык враҗасыс ужалыс јөзлөн абу.

СССР са ужалыс јөз стрөйтөны социализм зев ыжыд вын пунктөмөн. Міҗан кадса меҗбур јөзис — ударникјас оз жалитны ассыныс вынныссө нм здоровјөныссө пјатїетка тыртөм вөсна тышкасөмын. Прорывјас дырјі весіг рабочөјјаслөн гөтырјасыс, инвалидјас да пөрысјас летчөны шахтаө, мунөны станокјас дінө, меҗым отсавны колысјасыслы, гажөдны муҗысјассө. А тајө „хрістос сертї вокјасыс“ лїчемерітчөмөн шуөны: „Міҗанлы нө мыј, мн јонжыка төждысам небеса вөсна, му вылын олөм дорыс. Ударничествоыд — сіјө абу јенсаң, мн ассыным ловнымөс спаҗајтам“. А мыјөн пөлучка воас, сек најө меҗвоҗ касса дорө сувтөны, төкөтө кө мыјкө тырмытөмжык лоө — најө меҗвоҗ зыңгөны пельөсјасын.

Сектантскөј јуралысјас сиктын — коллективизацијалөн меҗлок враҗас. Сектантјаслөн јуралысјасыс сиктын унжыкыссө кулакјас. Кулакјаслөн піјаныс вескөдлөны сектантјас сьлөмөн — хорөн, кулак нывјасыс — сектантјаслөн нывбаба актїв.

Карын сектантскөј организацијаснас контрреволюционнөј элементјас жө вескөдлөны — важ төргөвөчјас, царскөј чїновникјас, жежыд офицерјас. Унаыс сектант пыҗдн олөны важ меҗшевикјас да есерјас.

Мыҗла нө најөс кыскө сектанствоас?

Сывөсна, мыҗ налы кокныдҗык релиҗија флаг улас „Крістос нм куҗа раҗејтөм да вокасөмнас“ — вөчавны ассыныс пемыд, пеҗ җелөјассө, гусөн торкавны да пакөстїтны социалїҗическөј строїтельстволы.

Кулакјас да заграњаса буржујас индаломон попјас да сектантскөј проповедњикјас нуодоны контр-революционнөј агитација крестанаон колхозө пырөмлы паныд, социалистическөј ордјысөмлы да ударничестволы паныд, уж динө коммунистическөја виждөмлы паныд. Кывзысјассө најө новждөдлөны регыд му вежсөм жылыс мојдјасөн, социалистическөј общество строитөмын да классөвөј тышын участвујтөмыс најө повждөдлөны мөдарјугыдын мучитчөмөн.

Меднын јона старайтчөмөн попјасыд да сектантјасыд ылөдлөны верујтыс нывбабајасөс. Важ пораын моз жө најө пыр нафејтчөны, мыј ужалыс нывбабајас шыцкыс кодсурө ас пемыдлун вөснаыс оз казавны көні налөн јортјасыс да көні врагјасыс. Уна со во чөж тајө парајтјасыс пукалісны мырсыс нывбаба сылі вылын, сојлісны да новлісны гөль јөзлыс сьлөдчиг пыртчигјасын, дөверајтчыс гөтырјас да мамјас пыр төдмавлісны оз-ө нуөдны налөн мужікјасыс да піјаныс революционнөј уж. Најө і өні көсјөны бергөдны ужалыс јөзөс важ туј вылас. Мед ескө он зурасөј кытчөкө, јен төдысјас!

Сектантјаслөн ем торја кружокјас, көні велөдөны нывбабајасөс вурсыны да м. т. Тајө кружокјасыс вурсөны проповедњикјасыслы, чукөртөны сөм сектантскөј пропаганда нуөдөм вылө да с. в.

Сектаө выль нывбабајасөс кыскөм могыс щөкыда использујтөны сектантјаслыс сылыс организацијассө. Унаыс первојсө сектантјас собрањнө вылө волөны кывзөм могыс, а сесса најөс нөжжөныкөн зікөз кыскөны сетчө да најө пөрөны сектанскөј проповедњикјас кыын прөстөј чачаө. Нывбаба кост уж нуөдөм вылө сектантјас дорыс не ешажык вниманнө пуктөны вичколы служітысјас. Вичко гөгөрыс, церковно-приходскј совет гөгөрыс најө зілөны котыртны нывбабајасыс религіознөј актів. Поповскөј „активісткајасөн“ унжыкыссө өвлөны сіз шусан „манашкајас“.

Соціалној проісхождѣннѣ сертїныс „манашкајас“ пыщкын уна ем кулак нывјас. „Манашкајас“ — соціалістическѣй строїтелстволы паныд вермасѣмын попјаслѣн медактївнѣй органїзаціја. Нїјѣ паскѣдѣоны быдсама лѣжсѣ, „небесасан“ шыблалѣоны попјасѣн гїжѣм пісмѣјас, паскѣдѣоны ошкан слава быдсама сватѣјјас жылыс, чудѣ вѣчысјас жылыс да мукѣд проходїмечјас жылыс, паскѣдѣоны „чудеса“ вѣчан вылїсточнїкјас жылыс, вылїмѣдѣом ѣбразјас жылыс да с. в.

Сектантјас да попјас асланыс органїзаціјајасѣ кыскѣоны — ылѣдѣоны нывбабајассѣ гуса мог кутѣмѣн. Асланыс кружокјасын најѣ вїсталѣоны, мыј нывбаба — мужїк дїнын їчет сушцество, мыј нывбабалы оз ков ноксыны політїческѣй ужѣн, мыј сылы оз ков ветлывыны дѣлегатскѣй собрањнѣјас вылѣ, клубѣ, оз ков лыдѣыны нїгајас да газетјас.

Медым торкны нывбабалы общественнѣй ужын участвујтѣмыс, попјас унаыс завадїтѣоны сукласны, повѣдлыны, травїтны нывбаба — общественнїцајасѣс. Со кызі та жылыс вїсталѣ Воронкова јорт (кїрсановскѣй рајон): „Федоров поп воылыліс менѣ агїтїрујтны, медым ме некушѣм общественнѣй уж ег нуѣд. Сїјѣ меным паныд сувтѣдїс мамѣс, кодї быд лун јїрїс менѣ общественнѣй уж вѣсна, да менсым пѣдругајасѣс, кодјас дурдїсны мекѣд сорнїтѣмыс да быднѣгѣн вїдїсны менѣ. Став рѣдвужѣй меыс ѣткажїтїсны да шуїсны мед ме ег воылы на орѣдѣ.

Сесса Федоров поп завадїтїс менѣ каѣтывыны „кулѣмајаскѣд“ щѣщ, — со пѣ, шогсыны кутас да шыбытас ассыс ужсѣ. Сѣмын нїнѣм ез отсав“.

Верујгыс нывбабајас вылѣ ассыныс влїјанїѣоныссѣ попјас да сектантјас їспѣлзујтѣоны соціалїстическѣй строїтелстволы паныд вермасѣм вылѣ. Гїктын најѣ верујгыс нывбабајас пыр їлѣоны кутны колхозѣ пырѣмыс гѣл да шордѣем крестанаѣс.

Івановскѣй промышлїннѣй областса, Селїванїха гїктса поп кулак ордын вѣчїс колхозлы паныда

собраһнӧ, кӧни сӳжӧ таҕи сорһитис, велӧдӳс: „дејствујтӧј бабајас пыр, бабајас абу тӧдчан јӧз, а пӧльза лӧѳ, сӧветын пукалысјасыд најӧс оз и адҕыны“.

Јушскӧј да Шујскӧј рајонын колхозлы паныда ветлыс агитаторјаслыс ролсӧ нуӧдӧны манашкајас (тупком манастырјасыс).

Средне-Волжскӧј крајса, Кузмино сиктса поп агитирујтӧ вӧли нывбабајас костын колхозыс петӧм вӧсна да щӧктӧ вӧли ас бӧрсаныс щӧщ петкӧдны колхозыс мужикјассӧ. Нӳжнӧј Волгаын нывбабајас пӧвсын попјасӧн нуӧдсывлис специалнӧј колхозлы паныда агитација, Најӧ вӧли шуӧны: „мырҕҕасы тӳјанлыс челаҕһын тӧ јаслӧ да тӳ сӳннаныд он кутӧј најӧс адзвыны. Сесга најӧс нуасын Китајӧ да сени на вылӧ клејма кутасын течны“.

Коллективизацијалы паныда асланыс подрывнӧј ужын попјас использујтӧны щӧщ колхозныцајаслыс религиозностсӧ (јенлы ескӧмсӧ). Пыржык колхозын медколан пӧраас, урожај идралӳгӧн, сектантскӧј проповедникјас чукӧрталӧны быдсикас јурбитан собраһнӧјас, беседаяс, сывны велӧдчӧмјас да с. в. Тајӧ собраһнӧјас вылас волысјасыс 80%-ыс нывбаба. Сектантскӧј нырщикјас, кодјас суссӧмаӧс колхозас, верујтыс нывбаба — колхозныцајас костыс корсӧны, ӧктӧны аслыныс последователјасӧс (на бӧрыс вӧтчысјасӧс). Сектантка-активисткајас унаыс вескавлӧны колхоз правлениӧѳ да нуӧдӧны сени разлагајтан ужсӧ. Унаыс овлӧ, кор попјасӧн җугӧм колхозныцајас ыҗыд вред вајӧны колхозыслы. Северо-Кавказскӧј крајын кӧнсурӧ нывбаба-сектанткајас асланыс вескӧдлысјас щӧктӧм серҕыс пыравлисны колхозас сӳжӧн, медем бӧрвылас ставныслы ӧтпырјӧн петны да сӧктӧдны колхозыслы организација да кӧҗајство боксаң јонмӧмсӧ.

Попјас да сектантјас нывбабајас пӧвсын ужалӧмныссӧ оз сӧмын сиктын нуӧдны. Зев уна пример поҗӧ вајӧдны, кыҕи и религиозникјас нуӧдӧны ассыныс ужныссӧ щӧщ и карјасын домохоҗајкајас пӧвсын, дај весиг работницајас пӧвсын. Праҕникјас дырји карын

попјас волывлөны рабочөј кварталјасө, нуөдөны сор-
нијас керка коҗајкајаскөд, чукөртөны сөм, продук-
тајас, служитөны молебенјас да с. в.

Работњицајас пөвсын попјаслөн агітаціјаыс да про-
пагандаыс медсасө овлө оланног (быт) жылыс, челаф
быдтөм (воспитајтөм) жылыс да сің воҗө. Сталинградын
нывбабајаскөд бегедајассө попјас нуөдлсны ташөм
темајас вылө: „Нывбабајас јенкөд да јентөг“, „Религіја
да быт“ да с. в. Оланног жылыс сорниітөгөн медчо-
рыда кучкөмсө попјас пыр вескөдөны социалистическөј
строітелствоы паныд, ударнөј, большевістскөј өдјас
вөсна тышкасөмлы паныд.

Нывбабајас — работњицајас да калхоҗницајас пөв-
сын попјас да сектантјас уж нуөдөмлөн опасностыс
өнја кадын торја нн јона содіс. Кулачествоөс кыҗи
классөс бырөдөм вөсна сектантскөј вороҗилојасыс злө-
ны сиктјасыс вужны карө, сујсыны производство вылө.

Сектантјас торја ыжыд вниманьө пуктөны тек-
стлнөј (дөра кыан) рајонјасө, сені нывбабајасыс ун-
жыкөн да.

Со зев ыжыд вурсан фабрика Јваново-Вознесен-
скын. Јенлы ескөмлы поныда уж сені оз нуөдсы,
зато сектанствоыс сені зорҗалө, паскалө. Став „Јен“
фелөыслөн душанас сені ем раскулачитөм јевангелист-
ка, праваыс лішітөм Прохорова. Сіјө волывлө фаб-
рика вылө, рабочөј кварталјасө да ічөтїкаөн дорө
аслыс актїв. Вескыд кі пыфди сылөн фабрикаса ра-
ботњица Ларушкіна. Ларушкіна специлізірујтчө сиктыс
воөм работњицајасөс асладорас кыскөмын. Кор колө
прорыв бырөдны, сек Ларушкіналөн „Јен“ бригадаыс
бокын сулалө, а кор медбур ударницалы премја се-
төны боҗинкіөн — сек Ларушкіна зігө: „Адҗанныд, без-
божнікјастө (јентөдтөмјастө) көмөдөны і пастөдөны,
а мїјан вылын гоҗеҗнө“.

Сектантјас ужлөн резултатыс тыдалө. Сіјө цехыс,
көні ужалө Ларушкіна, зајом куҗа медбөрын кыссө
дај луныс лун чінтө показателјассө ужыслыс. Сөмын

сектантјаслыг ужсö места вывса безбожник јачејкајас да мукöд организацијас оз на век вермыны адзыны да бокö вештыны.

Сіқкö, гөл енлыг да колхозныцалыг релігіозностсö релігіознöј организацијас іспользутöны сіктса овмöс коллективізірутöмкöд тышкасöм вылö. дорывв коллективізаціаөн бырöдан кулачество кутчысö крестанкајас релігіозност бердö, медем көт муртса кежлö нужöдны ассыс мынтöм (неминуемöј) гібелсö (бырöмсö). Карын релігіјалөн сещöм жö реакціоннöј ролыс. Церковнікјас, торја нін сектантјас зілöны сујсыны фабрікјасö, најöс кывзысјассö корсöны станок бердыс, медем сесса нуöдны ассыныс подрывнöј ужсö. Унаыс овлö, кор сектантка работніцајас лöоны сектантјаслыг контрреволюціоннöј ужсö сінтöг нуöдыс да кывзыс öрүдіеөн. Ташöм вредітельскöј ужсö нуöдöны не сöмын православнöј церковнікјас да сектантјаслөн проповеднікјасыс, а щöц і став мукöд релігіјасыслөн попјасыс — муллајас, ксендзјас, раввінјас да с.в.

Капіталістическöј странајасса церковнікјас öні сіжö чорыда зілöны нуны рабочöј массаöс одурманівајтан ужсö:

Најö көзајевалөн — капіталістјаслөн ыжыдалöмыс завофитö легны. Рабочöј масса пыцкын быдмö революціоннöј настројеннöјас.

Матысман революціјакöд тышкасöм вылö іспытаннöј способыс буржуаціја кын ем релігіја.

Рабочöјјас содан возмушценнöыс полöмөн буржуазіја зілö іспользутны релігіјаöс да релігіознöј организацијассö ассыс ыжыдалöмсö јонмöдöм вылö. Асланыс көзајева щöктöм серті попјас сујсöны рабочöј организацијасö, лöсöдöны быдсікас обществојас, нывбабајаслыг релігіознöј сојузјас, том јöзлыг релігіознöј организацијас да с. в. Буржуаціја нöті жаліттöг кістö зарнісö вічкојас вöчöм вылö, монастырјас да костолјас вöчöм вылö, попјаслы да сектантскöј про-

поведнїкјаслы жалованнѳ вылѳ. Германїјаын попјасыл удајтчїс лосѳдны католическѳј мамјаслыг сојуз. Тајѳ сојузас 600 сурс шлен. Таыг кынчї ем католическѳј нывјаслѳн сојуз, манашкајаслѳн зев ыжыд арміја, спасеннѳ арміја, кѳнї шленјасыс унжыкыс нывбаба. Тајѳ организацијас отсѳгѳн попјас чорыда кутѳны асланыс кїын релїгїознѳј нывбабајасѳс, релїгїознѳј нывјасѳс да мамјасѳс. Мамјас пырыс најѳ релїгїанас отравлајтѳны і челаѳсѳ. Попјасѳн лѳсѳдѳм нывбабајас организацијасын нуѳдсѳ револуціоннѳј двїженнѳс јандыгтѳма травїтѳм, Попјас сукласѳмѳн усласѳны коммунизм вылѳ, СССР-вылѳ, револуціоннѳј двїженнѳ вылѳ. Кољан во рїмскѳј папа гїжїс нывбабајас дїнѳ торја обращеннѳ. Аслас гїжѳднас сїјѳ вѳчгїс ужалыг нывбабајасѳс дорјысѳн, жалїтїс налыг сѳкыд олѳмсѳ. Ставыс тајѳ колѳ вѳлї сы мѳгыс, медым бѳрвылас шуны, мыј ставсѳ тајѳ сетїс јен ыжыд грекјас вѳсна. Артмѳ, мыј ачыс мыжаыс, некѳд вылѳ пенгыны лѳк олѳмсыс. Капїталыд пѳ танї непрїчом.

Польшаын католическѳј попјас јенлы ескыс торја нывбабајас пыр кѳтыртїсны револуціоннѳј рабочѳј-јасѳс сѳдїтѳм. Мамјас да гѳтырјас пырныс најѳ тѳдмѳдалѳны револуціоннѳј организацијас јылыг да доносїтѳны жандармјаслы.

Но капїталїстїческѳј странајасса работнїцајас заваѳїтѳны нїн гѳгѳрвоны попјас пропагандалыс классѳвѳј, експлоататорскѳј пыщкѳссѳ. Рабочѳјаскѳд ѳтлаын најѳ массаѳн еновталѳны поповскѳј организацијасѳс, пырѳны коммунист партїјаѳ да сїјѳ вескѳдлѳм улын нуѳдѳны револуціоннѳј уж.

Релїгїја — реакціоннѳј вын

Попјас да сектантјас контрреволуціоннѳј уж јылыс верујтысјасыд лыѳѳасны да вермасны шуны релїгїа-ыдлы пѳ татчѳз абу мѳг. Релїгїаыд пѳ абу лѳк, а попјасыс лѳкѳс, кодјас нуѳдѳны контрреволуціоннѳј

ужсö. Верујтöмыд пö оз мешајт социалистическöј общество строитöмыдлы.

Тази мөвпалöмыд лоö — жона ошыбајтчөм. Мијан строителствоын став участок вылас религијаыд ем реакционнöј вын, кодi падмөдлө мијанлыс воэö мунöм-нымöс. Сијö медвоэ зев ыжыд вред вајö народнöј овмöслы. унаыс религиознöј прачникјас дырји содöны прогулјас. Религиознöј прачникјас дырји жона жуöны. Уна верујтыслөн на колöма привычка ыжыдлун да рöштвö дырји жуны саф быртöз. А код мортыдлы — морейд пизöсöз. Кыс нын сек он вунöд производственнöј дисциплинатö да промфинплантö!

Социалистическöј строителство успехлы зев ыжыд значеннö ем нывбабајасöс производствоö кыскöм, политическöј олöмö да хöзäжественнöј да культурнöј строителствоö кыскöм. Леңин шулис, мыј нывбабатöг социализм строитны оз поз. А религиозностыд мешајтö нывбабаыдлы производствоö, общественнöј олöмö, социалистическöј общество строитöмö пырöмсö. Библија да мукöд религиознöј ыгајас тырöмаöс сещöм урчитöмјасөн, мыј нывбаба абу öткоф праваа мужиккöд.

Библија тырöма нывбаба вылö медлök сукласöмнас. Библија серти медвоэзä нывбабаыс вöлöма помкаөн став омöлыслы, кодөн јен сијö грек вöсна накажитис став јöзсö. Сирахов пи Исус ыгаын гижöма: „нывбабасаң грек завадитчөм“, Мөсејлөн дасöд заповедыс нывбабаöс öткофалö гортса скöфинакöд: „Ен көсјыс бостны јортыдлыс гöтырсö, ни некущöм скöt сылыс“. Сиқкö нывбабаыд библија серти ем мужыкыслөн собственност, кодöс законыс öтлаалö быд гортса скöt динö. Нывбабаöс ичет сушествоөн признајтöмөн, библија ошкö мужикөн нывбабаöс нарфитöм. Со мыј сени гижöма; „Нывбабајас, кывзöј ассыныд мужикјасныдтö јенмöс моз, öд мужикыд ем гöтырлөн јур“ - (апостол Павеллөн послаңнö). Либö мөд местаын: „Гöтыр мед полас мужиксыс“, „Абу мужикöс вöчöма гöтырлы вылö, а гöтырсö мужыкыслы вылö“.

Бібліялыс тајо вісталомјассо хрістіанскöј вічкө содтіс нывбабаос локыс відомөн. Медса нын тани торјалöны вічко баѣяс. Онтоңеј јегіпетскöј, кодос католикјас да православнöјјас лыдѣоны сватöјөн, таңи велөдліс: „Кор ті аңаннıд нывбабаос, төдö, мыј тіјан возын абу морт, а вескыд ъдемон. Нывбабалөн гөлдöсыс — ѡмејлөн қызгөм. Ғертульман, вічколөн öти баѣ, вöлі локтö нывбаба дінö тащөм сөветөн: „Нывбаба, теныд колö мед омöла овны, теd колö муөд кысјасны сінтö куңөмөн кајітчөмөн“. Мөд поп, Фома Аквінат гіжө: „Нывбаба — сїјö öдјö быдмыс јог. Сїјö абу тыр морт, і сөмын сывөсна öдјö кыптö, мыј прїродаыс сы вылө ещажык вынсö віңö“.

Хрістіанскöј вічко правілөјас серті нывбабаос лыдѣоны „ѡавөл дозјөн“, дај вічко алтарад грек сїјос леңны, пежалас пö сїјö, пырас кө.

Öти вселенскöј собор вылын попјас сорнітісны, пежасас оз пö алтарыс, попыскö аслас паскөм вылын пыртас сетчö нывбаба јурсї.

Јудејскöј религіја велөдөм серті нывбабаос сїңжө јонжыка увтыртöны мужікөс серті. Верујтыс јеврејјаслөн мужікјаслы вылө весіг тащөм молїтва ем: „Аѣтö теныд, господöј да јенмөј мїјан, сыыс, мыј те менö ен вöч нывбабаөн“.

Мусульманскöј религіја нывбаба вылө аслас віңөдөмнас зев жö ещакөн торјалö хрістіанскöј да јудејскöј религіјаыс. Закон серті мусульманса јөзлөн нывбабалы нөті оз поң пырны мечетö (вічкөө). Коран (мусульманалөн сѡјашценнöј ыга) чукөстчө мужікјас дінö: „Тїјан чельаѣ серті јен заповедујтö тіјанлы: тіјан піныд кык нывкөд воча“. Коран¹⁾ серті нывбаба лыдѣысгө прөстөј көлујөн, кодї прїнадлежитö мужіклы: „Тїјан гөтырјасыд — му тіјанлы: ветлөј асланыд му вылө кор окота лөö“. Мусульманскöј религіја законліс нывбабаос увтыртан обычај — нывбабалы овны вевѣтөм чужөмөн, новлыны аслыс сама сажөд, кодї,

1) Коран — сѡвашценнöј ыга.

Асыв вылын шусö паранджаөн. Паранджа бостöмыс лыффысö ыжыд грекөн. Паранджа — нывбабаөн му- жикöс кывзöм куҗа пас. Көт кущöм религиаос либö сектаос ми бостам, быдлаын нывбабаос лыффыны пра- ватöмөн, зывök рабынаөн.

Поҗö оз лоны социалистическöй общество свободнöй стрöитысјасөн, он кө дугды женлы ескöмыс, кутан кө лыффыны збылөн свашщеннöй ыгајаслыс ылöдлөмсö? Тöдöмыс-оз поҗ. ужалыс нывбабаос религиаыд кыскö бөрö, вор динö, рузум динö, важ ыевöлаын олөмö. Религија падмөдö сылы лоны воҗмөстчыс обществовө- ныцаөн. Медым мынтöдчыны рабствоыс му вылын, колö дугдыны женлы рабаөн лоöмыс.

Первојја пјатилеткаос тыртöм вöсна да мөд пјати- летка динö воöдчöм вöсна вермасöмыс корö быдно- гөн паскөдны социалистическöй ордјысöм да ударни- чество. Ударник асвылас босто објазателство удар- нöја уҗавны, уҗ динö коммунист ногөн относитчыны. Ленин шулис мыј коммунизм завайтчö сені, көни кутас төдчыны радөвöј рабочојјаслөн быд пуд лом- тысан вöсна, быд маҗериал кусök вöсна төждысöм.

Уҗ динö коммунист ногөн виҗөдö сјö, коді ассыс личнöй инҗересјассö оз пункті вылөжык общественнöй инҗерес дорыс, став ужалыс јöз инҗересјас дорыс, сјјö, коді ставнас ассö сетö социалистическöй строи- телстволы, коді оз зил унжык ыещыштны производ- стволыс, а ещажык сылы сетны, коді общöй инҗерес- јас вöсна даҗ сетны ассыс став вынсö. Религија велö- дö җик мөдарö. Быдөнлы төдса религиознöй пöслөвича: „Быдөн асвöснаыс, öти жен сöмын став вöсна“. Веруј- тысјас пыр ыстысöны жен вылө, кор сорныыс мунö рабочöй класс да став ужалыс јоз инҗересјас јылыс. Көт ыань костөмкөд вермасöм јылыс мунö сорныыс, көт уражај кыпөдөм јылыс либö уҗ производителност кыпөдөм вöсна вермасöм јылыс — верујтысјас пыр öтиног: „јентөг — порог дорөҗ он во“, „женлыкö оз ков — весиг чирöј оз пет“ да с. в.

Унао пӧлзаыс тајо абутом јен выло ыстысӧмсыс? Некушом пӧлза абу, сомын ӧти вред. Быд сознательнӧј работницалы да колхозницалы колӧ помнитны Ленинлыс кывжассӧ: „Ставон ӧти вӧсна і ӧтилы став вӧсна, а јентӧгыд кычкӧ сиз нин олам“.

Мијан строителствоын успех лоом выло зев ыжыд значенӧ ем мијан вермӧмлы ескӧм (уверенность), асланым вынјаслы ескӧм. Мыјӧ велӧдӧ религіја? Религіја висталӧ сижӧс кывзыјаслы: „морт јентӧг — нинӧм; тӧв пӧлыштас, да сижӧ і абу; сомын јен сетас, окојитаскӧ, мијан ужын успехӧ“.

Религіја лыдфӧ, мыј муывса олӧмыд сижӧ сомын на завајтчӧм, главнӧјыс — мӧдар југыдын. Тавӧсна попјас да сектантјаслӧн проповедникјас шӧктӧны ужалыс јӧзлы став мӧвпјассӧ вескӧдны небесаӧ. тӧждысны ассыд ловтӧ спаситӧм вӧсна, а не муывса строителство вӧсна. Артмӧ, мыј верујушщӧјлы мијан обществоын ассӧ колӧ лыдфыны сомын гӧстӧн мијан обществоын. Унао нӧ пӧлзаыс ташӧм гӧстыс социалистическӧј строителствоыслы? Мӧдар југыдин јылыс велӧдӧмнас религіја чинтӧ, кутӧ ужӧ бостчӧмсӧ верујтыс-на ушалысјаслыс.

Культурнӧј строителствоын, ужалыс нывбабаӧс политическӧј олӧмӧ кыскӧмын религіяыд сещӧм жӧ реакционнӧј роль ворсӧ. Зев унаыс религіја мешајтӧ нывбабалы общественнӧј уж нуӧдны. Работницајасӧс партијаӧ примитигӧн курсурӧ кылан ташӧм висталӧмјас: „Партијаӧ ӧниӧз ег пыр религиознӧј вӧли да сижӧн“ (Москваса фабрика „Новая Заря“-ыс работница Успенскаја јортлӧн вочакыв). Мӧд работница сижӧжӧ фабрикаыс Кіріллова јорт аслас пісмӧын висталӧ: „Ме ӧд ужавнытӧ ужалі, і кырлӧс вылын сылӧмыс ег дугдыв, вичкоӧ ветлывлі. А мыјӧн Јлыч кулі, сӧкыд лоі овныс партијаыс ортсын. Завајти лыдфыны „Безбожник“ газет, нијас динӧ кутчысі. Но і адзі, мыј ставыс тајо мијан пемыдмун вӧсна“.

Работничалон либө крестанкалон религиозностыс унаыс инмө став семјаыслы. Религиозној мам оз леҗ челаҗсө клубө ветлыны сывөсна, мыј најө сені лооны безбожыкјасөн, тавөсна жө оз щөкты пырны пионер отрадө, комсомолө. Религиозној крестанкајас, торја нын старухајас, асланыс сөрөмнас повзөдлоны челаҗтө челаҗ организаціяјасыс.

Тугунда сиктын (Войвыв кавказ) религиозној старухајас кистисны пионер отрадсө. Најө леҗисны слух, мыј вөтөн аҗывлисны ад: бытө сетыс најө аҗывлисны пионерјасөс, кодјасөс галстукөдныс көрталөмаөс адскөј көстөр вестас. Сујеверној баҗ мамныс табөрын дугөдисны ассыныс челаҗныссө отрадө ветлөмыс.

Работничалон да крестанкалон религиозностыс торкалө нывбабаөс лок оланногыс мездөмсө.

Оланногө култура пыртөмыс пыр чорыда паныҗасө религиозној көҗајка, гөтыр, чој, моң пыксөмкөд.

Релиҗја оз леҗ верујтыс нывбабаөс наука да техника ас кияныс бостны. Кыҗинин вөлі вылынжык шуөма, мијан строителстволы оз тырмы квалифіцированной рабочөј вын. Мијанлы регыд кадөн колө овлаҗейтны производство научној подувјасөн, төдмавны техникалыс став выліжык достіженьнөјассө. **Релиҗја ем наукалон да техникалон медса мiрiтчытөм враг.** Религиозној морт веритө медса фантастическөј мојдјаслы. Библија велөдөм серҗи артмө, мыј мирын савнас вөкөдло јен: јен шуөм серҗи ветлоны планетајас, вөҗсөны војас, усө лым, зер, овлоны мувөрөмјас, ва ојдлөмиас, наң костөмјас. Ғерт сөсҗа верујтысыд оз вермы лөсөдны аслыс мiрвылө научној виҗөдөм, кытчөҗ оз дугди сiјө тајө мојдјасыслы ескөмыс.

Релиҗја пыр зилө увтыртны наукалыс да техникалыс роҗсө. Јен сајын кө сулалө мујас вылад урожајыд, то көҗ кушөм открыҗејас ми ег примеҗајтөј колхозса виҗму овмөсын, јен согласитчытөгыд он i вермы урожајтө кыпөдныд. Верујтыс морт оз вермы лоны наука да техника ас киө бостөм вөсна вөзмөстчыс вер-

масыгон. Мижанлы колө кыпөдны, паскөдны произво-
дительной вынјас, стрөитны выль машинајас да станок-
јас, а религіја та пыѳѳи щөктө јен вылө чатөртчыны.
Верујтыс мортыд пыр ышњасө: отсаласны ө наукыд
да техникаыд? абу ө буржык јенлыс корны? Религіја
көчө нацијајас кост торјалөм уна сикас националностса
ужалыс јөз пөвсө да тајөн омөлтчөдө капиталлы
паныда вермасөмлыс өтувја фронтсө.

Став странајасса ужалыс јөзлөн международнөј
солидарностыс ем быѳ колана условјө став мирас
капиталөс қикөч вермөм вылө. Тајө зев бура гөгөр-
вооны капиталистјас. Сывөсна најө став вынсыныс
зілөны торкны ужалысјаслыс отувтчөмсө. Попјас пыр
најө висталөны (внушайтөны) асланыс странаса рабочөј-
јасыслы, мыј мукөд странаса рабочөјјас емөс налөн
врагјас. Быд религіја велөдө лөгавны мукөд вераөд
мунысјас вылө. Православнөј попјас шуөны асланыс
верујтысјаслы: „Јеврејјас — тіјан врагјас.“ Немецкөј
попјас пурјөдөны немецкөј рабочөјјасөс французјас
да англичана вылө, а французскөј да англискөј поп-
јас — немецјас вылө. Имперіалистическөј војна дырји
став странаса християнскөј попјас виставлісны веруј-
тысјасыслы: „Мижанкөд јен, мунөј да вијалөј јен ым
куѳа Һепријателјасөс“. Тајө фокуссө попјас мөвпалөны
мөдпөв вөчны СССР лы паныда локтан војнаын.
Најө мөвпалөны пурјөдны СССР вылө став странајасса
верујтыс рабочөјјасөс. Тавөсна најө быдлаын і сукла-
сөны СССР вылө. А асныс капиталистјасыс да попја-
сыс слөјмөны, ладмөны мирөн овны өта-мөдныскөд
быдсикас банкјас, трестјас да капиталистическөј мукөд
предпријаттөјас вевт улын. Американеч — банкир, фран-
цузскөј растовшщик, немецкөј фабрикант — ставныс
участвујтөны өѳи предпријаттөын да јүкөны аскоста-
ныс рабочөјјасыс пычкөм барышјасөс. Тани налы
вераыд да националностыд оз мешайтны грабитыс шай-
каас өтувтчыныс.

Капіталістјаслы паныд вермасом выло став націоналностса рабочөјјаслыг отувтчөмсө торкны — со коні налөн целныс. Ужалыс јөзлөн релігіозностыс кокнөдө налыс тајө мог разрешітөмсө. Став націоналностса ужалыс нывбабајаслы быт колө отувтчыны өтї арміјаө капіталістјаслы да налы медасом попјаслы да сектантскөј проповедникјаслы паныд вермасом выло. Мөд-мөд напїја выло лөгалөм јылыс да војнаө попјасөн да буржуачїјаөн чуксалөм выло колө воча віңны Леңін кывјасөн:

„Пролетарскөј нывбабајас оз кутны кіјассө өшөдөмөн віңөдны, кызі кутас бура вооружітчөм буржуачїја лыјлыны омөла вооружоннөј лбө нөтї вооружітчыгөм рабочөјјасөс. Најө кутчысаны оружјө бердө, кызі 1871 воын., Најө кутасны шуны асланыс піјаныслы: „Те регыднын ыжыда быдман, тең сетасны ружјө. Бост сіјөс да бура велөдчы војеннөј делөө. Тајө наукаыс қік көлана пролетарїјјаслы, — не сывыло, медым лыјлыны тенсыд вокјастө, мукөд странајасса рабочөјјасөс... кызі советујтөны теныд социализмлөн іңменьікјас, а сы выло, медым вермасны ас странаса буржуачїјалы паныд...

Сіңкө, релігіяыд не сөмын попјаслыс да сектантјас проповедникјаслыс вредітельскөј ужсө кокнөдө, но і ачыс релігіяыс ем контрреволюціоннөј вын. Релігіознөј лөжыс сурс везјасөн гартіс верујтыслыс вежөрсө да пөртіс сіјө нартітысјас кын безволнөј орудїеө.

Мїјан СССРын релігіяыд падмөдлө верујтысјастө социалістическө общество стрөйтөмын, небчөдө налыс (верујтысјасыслыс) вөласө социализм вермөм вылас, пөртө најөс социализм стрөйтөм выло омөлік јөзө.

Нартітөм да ужалыс нывбабаөн бөрө колөм (отсталость) ем сыөн јенлы ескөмын, релігіозностын помкаыс.

Колө пасјыны, мыј попјас да сектант проповедникјас уна ужалыс нывбаба выло на паскөдөны асы-

ныс вліяньёныссё. Мукöд сектантскöй организацијаас нывбабаыс жындорсыс уна. Вічкоын унжык журбітысҗасыс нывбабajas. Рабочöй кварталҗасын шöкыда поҗо аdыны тащöм серпас: мужікыс да гырыс челаҗыс јенсö оз ескыны, а гöтырыс вічкоö на ветлö дај пості челаҗсö на аскöдыс новлöдлö. Öтi пелöсын—вождҗаслөн портретҗас, а мöдын—öбразҗас да лампакаҗас. Мыјын нö тани җелöыс? мыј вöсна нö öнi нывбабаыс мужікдорсыс релігiознöйжык? Помкаыс талөн—капіталістическöй стрöј дырјi уҗалыс нывбабаöс нарҗитöмын, увтыртöмын.

Капіталістҗас да помещікҗас ыжыдалігөн работницаҗас да рабочöйҗаслөн гöтырҗасыс вöлі олöны торҗа сöкыд условјöҗасын. Сöкыдлуныс налөн кыкпöлöс вöлі—капіталістҗас нарҗитöм помыс дај јöймöдмөн сöкыд гөртса уҗ помыс. Уҗалыс нывбабаыд вöлі, лeнiн шуöм серҗi, „раблөн рабына“.

Таҗi вöвлi мiҗанын царізм дырјi, таҗi жö ем i öнi капіталістическöй странаҗасын. Капіталістическöй странаҗасын работницаҗаслөн уҗалан доныс јона улынжык рабочöйҗаслөн уҗалан дон серҗыс. Англіјаын машиннöй промышленностын уҗалан донсö нывбаба бостö кык пöv ещаҗык мужік дорыс. Германіјаын нывбабалөн уҗалан доныс мужік уҗалан дон дінын сöмын 50—70%. Франціјаын откоҗ уҗыс работница бостö уҗалан донсö 30—40% вылö ещаҗык рабочöй дорыс. I сöмын СССР-ын öткоҗ уҗыс ем отыжда уҗаландон.

Унжык капіталістическöй странаҗасас некущöма оз віҗны (охранајтны) нывбабалыс уҗсö. Капіталістҗас, быдсикас көҗајчикҗас медҗандыстөм ногөн пöльзүҗчöны работницаҗасөн бөрö көлөмөн да неорганизованностөн, медым најöс јонжыка нарҗитны. Унаыс уҗдоныс налөн чiнтыссö сiҗi арталөмөн, мыј олөм вылö тырмытөм средствöсö најö бостасны асыныс телöныссö вузалөмөн.

Капіталістическөй стрөј дырји јешцö на омöлжык положеннöйс крестанкалөн. Буржуазнöј стрөј крестанствоос вајö гöлмöмö, корысмöмö. Крестаннлы ассыс овмöссö бурмöдныс бытыс лоö нывбабаöс нартітöм щöт вылö да семјасыс мукöд шленјассö нартітöм щöт вылö. Віңму овмöс технїкалөн бөрö колöмыс сїңжö водö крестанн семја вылö. Віңму дорын ужалан ногјас бөрö колöм вöсна крестанкалы немчöжыс лоö рїкны — вундыны, вартны, скöт ідравны да с. в. Та дїнö јешцö колö содтыны гортса öвмöс вöсна сылыс лыдтöм тöждысöмсö. Арталөмјас петкöдлөны, мыј крестанн гожөмнас шөркода ұжалö 13 час, а крестанка 19 час, а төвнас крестанка ұжалö кык пöв унжык крестанн дорыс.

Ужалыс нывбабаöс економїка боксаң нартітöмыс буржуазнöј обществоын поддөрживајтчö торја законјасөн. Нывбабалыс політїческөј да гражданскöј правосö чїнтöма, оградчїтöма законодателство серті став капїталїстическөј странајасас. Царскöј законјас серті револуціяöң Рөссїяын нывбабаöс вöлі лышїтöма бөрјысан правајасыс. Сылы быт лоö вöлі мунны мужїкыс бөрсä да тєрпїтны став смекајтчөмсö сылыс. Торјөн олөм вылö паспорт бостөмсö, ог нн шуөј развод јылыс, вöлі пощöма зев сöкыдторјасөн.

Öнја капїталїстическөј странајасын нывбаба јылыс буржуазнöј законодателствоыс тащöм жö.

Франціјаын закон серті мужїк щöктытөг гөтыр оз вермы віңны нї öтї көпöјка сөм. Сїңжö сїјö оз вермы сујїтчыны мужїклыс јуавтөг челафöс воспїтајтöмö. Öтчыд чукöстөм серті сылы быт колö мунны мужїкыс бөрыс кытчö сїјö щöктас. Но медсаңн праватөм сешöм нывбаба, кодї офїціалнöја верөссајö мунтөг лоö мамөн. Суд вылын сылөн абу праваыс віставны кага бағысылыс нїмсö, кыс нн ескö быдтөм да воспї тајтөм сывылö отсөг корöмыс да. Тавöсна нїöтї странаын абу мында кагајасөс віјан лыдыс, мыјта ем Франціјаын.

Германијаын 1918 воста революција кадöз лезöны вöли торја локногөн изфевайтчыны сещöм нывјас вылын, кодјас верессајö мунтöг мамөн лоины. Став ташöм торјывсыс поп вöли служба шöрас јöздöдö прјходыслы. Шудтöм нывлы лоö вöли кывзыны поплыс јортчöмсö сылиас көрт колча пунктöмөн „позорнöј“ (јанöдан) местаын сулалöмөн.

Капиталистическöј странајасын да революцијаöзса Россияын нывбабалөн праватöг олöмыс торја јона вöли инмö ужалыс нывбабалы. Капиталист гöтырјаслы оз инмы весиг соод паж увтыртöмыс, кодi мунö ужалыс нывбаба вывти, работница да крестанка вывти. Тавöсна, зев öткымыныс кынзи, капиталистјаслөн гöтырјасыс дорјöны нывбабалы паныда гнуснöј законјассö да обычајассö. Капиталистјаслөн гöтырјасыс зев бура тöдöны, мыј праватöг олöмыс отсалö капиталистјаслы нарфитны ужалыс нывбабајасöс.

Сизкö, увтыртöмыс да нарфитöмыс ужалыс нывбабаöс вöчисны религиознöјөн. Винтöмлуныс щöктö вöли сiјö нофејтчыны јен отсöг вылö. Мувылын страдајтигад сiјö кокнида веритлис небесаын награда бостöм вылö. Неграмотностыс, полöмыс, пемыдмуныс сiјöс торја јона вочисны религиознöјөн. Тајөн пыр пöлзуйтчывлисны појјас. Нывбаба бөрö колöм вылö најö i öни на расчитывајтöны.

Социалистическöј строительствöын участвујтöм — нывбабаöс зикöз мездöм вылö туј.

Нарфитöм да полöм нывбабаöс вöчисны религиознöјөн. Кушöмнö тујыс религиаыс мездысöм вылас? Тајö тујнас лоö нывбабаöс права боксаң да экономика боксаң раскрепоститöмын, сiјöс социалистическöј общество активнöј стрöитысö кыскöмын. Сöмын капитализмös зикöз бырöдöм капиталистическöј странајасса ужалыс нывбабаöс мездас нарфитöмыс да увтыртöмыс да

сіјөн лөсөдас подув наөн релігіяыс мездысөм вылө.

Тайө туйсө петкөдлөма нін (докажитөма нін) СССР пример вылын. Октябрса революція вөчис нывбабаөс обществоын равноправнөй шленөн. Сөмын тайө еща на. Колө збыльвилө обеспечитны тайө равноправіјесө, мездыны нывбабаөс јөјмөдан гортса ужыс, кыскыны сіјөс производствоө да кыпөдны сылыс політическөј да культурнөй уровеньсө.

Профсоюз пыр, общественнөй организајаяс пыр, комсомол пыр да массајас дінө мукөд привөднөй ременьјас пыр партија кужіс нін кыскыны уна мільон нывбабаөс мјан социалистическөј строителствоса быд участокө. Тайө ыжыд вермөмыс лоі куз да чорыд уж нуөдөмөн.

14 во чөж партија нуөдис уж нывбабајасөс организујтөм куза, налыс культурнөй да політическөй уровеньсө кыпөдөм куза, ужалыс нывбабалыс олан ногсө бурмөдөм куза. Оні мјан народнөй овмөсын абу сещөм јукөныс, кытчө ескө ез вөв кыскөма нывбабаөс. Куш өтi 1931 воын народнөй овмөсө пыріс 1.800 сурс вывбаба. А 1932 воын лоө пыртома јешщө унжык. Промышленностын 1931 воын работнїцајаслөн лыдыс содис өтi мільон морт вылө.

Мі қікөз бырөдім нывбабајас пөвсыс безработїца.

Безработїцаыд өтка нывбабајастө унаыс тојлавліс прөстїтуціјаө. Зев уна нывбабалы лоө вөлі қорны плїта дорын, вор дорын, производителнөй ужөн занимајтчөм местаө да ассыс развїтїјесө кыпөдөм местаө, Мі тайөс олім, да та дінө сесса нөтчыд нін ог бергөдчөј.

Нывбаба ужалан выныс медјона пырө мјан народнөй овмөсса нырнуөдыс отрасљјасө. 1926-өд восан 1930-өд воөз гырыс промышленностын кывбабалөн лыдыс содис 32 прөцент вылө. Тані ыжыд рол ворсіс уж механизујтөм. Мїјанын машинаыд пыр јонжыка да јонжыка вежө морттө (шуам, сокыд торјас новлөдлөмын, најөс лептөмын) да ужсө вөчө кокныджыкөн, нывбабалы верманаөн.

Нывбаба ужсö прои́зводстоö массöвöя пыртöмыс отсаліс мiјан промышлeнностлы бырöднырабочöј вын тырмытöмсö. А работница́лы сiјö востіс туј зікөз мезмөм (раскрепостітчөм) вылө.

Прои́зводстоö пырөмкөд щöщ нывбаба пырө і предпріяттö вывса общественно — политическој олөмө, кыпöдö ассыс төданлунсö, паскөдö кругозорсö. Міжукоғ полыс мортсаң сiјö лоö общественницаөн. Сiјö пырө партіјаö, щöщ ужалö советјас, профсојузјас да добровольнöј обществојас ужын. Öтi бөрја онас профсојузјасын нывбабалөн лыдыс соіс 14% вылө. Советјасын нывбабајас вөліны 15%, а лоі 20%.

Работницајас вөвсын партіјалөн массöвöј ужыс вооружајтö нывбаба — работницајасöс марксістско-ленінскöј міровозреңнөөн да отсалö налы гөгөрвоны партіјалыс кыз рабочöј класслөн передовöј отрадлыс ролсö да могјассö. Партіјалөн геңеральнöј вічыс лоі збыльылө матын да гөгөрвоана работница́лы. Тавөсна работница́ ослас быдлунја олөмас вермасö партіја геңеральнöј віч вөсна, сетö решітельнöј отпор маловерјаслы, зыңгысјаслы да оппортунистјаслы.

Öтi медбөрја онас партіјаын нывбаба лыдыс содіс 14 прöчентсаң 16 прöчентöз. Го сурсјасөн делегаткајас, кодјасöс бөрјисны карса да сiктсә ужалыс нывбабајас, емöс партіјалөн опора нывбабаöс раскрепостітан ужын да сiјö социалистическој строітелствоö кыскан ужын.

Бырöны нiн ужалыс нывбабајасöс сiзі нiмтөмјасыс, увтөмјасыс, кодөн вөлі быдсікас нартітысјас увтöны: „ок тө, баба“, „баба абу морт“. Поэö смела шуны, мыј дісціпліна серті, уж дiнө сознательнöја относітчөм серті работница́ оз уступајт мужіклы. Тајылыс вісталö сiјö фактыс, мыј став работницајас пісыс жынсö нiн кыскöма ударничествоö да социалистическој ордіясөмө. Работница́-ударницајаслөн лыдыс содö төлысыс төлысö. Мужік (верөс) да капитал рабство улыс — социалистическој общество строітөмө — тащөм тујыс СССР-са ужалыс нывбабалөн.

Ужалыс нывбаба, ло безбожницаон!

Міжан строітельствотоын быд участок вылын релігія ем реакціоннөй вын, коді падмөдлө міжанлыс воэо мунөмнымөс.

Релігія мешајтө ужалыс нывбабалы мынтөдчыны пемыдлуныс да невежествоыс, овладејтны наукаон да техникаон. Попјас да сектантскөј проповедникјас суюны на бөрса мунысјасыслы шкурническөј, упадочническөј настроєннөјас, ужалыс јөз костө көзөны національнөј вражда, отсалөны кулакјаслы коллективизацјялы паныд вермасөмын. Тавөсна релігіялы паныд упорнөја да настојчівөја вермасөмыс ем бытқолана условјө социалистическөј строітельство успех вылө.

Релігіялы паныд вермасөмыс колө лоны быд сознательнөј работничалөн да крестанкалөн објазанностөн. Воінствујущөј безбожникјаслөн сојузын—релігіялы паныд вермасөм вылө бојевөј пролетарскөј организацјаын—өні ем нын міллонөн жынјөн ужалыс нывбаба дорыс унжык. Сөмын тајө абу тырмана. Медым бырөдны релігіяөс, котыртны, југчөдны, вөчны безбожницајасөн совет Сојузса став ужалыс нывбабајассө, колө уна пөв содтыны СВБ-ын нывбабајаслыс радјассө.

СВБ не сөмын релігіялы паныд вермасө, а щөщ воэмөстчөмөн участвујтө социалистическөј строітельствотоын, лөсөдө ударнөј бригадајас, чукөртө материалнөј средствојас школајас вылө, тракторнөј колоннајас вылө, странаөс дорјөм вылө. Безбожницајас емөс воэмөстчыс отрад социалистическөј строітельство фронт вылын.

Воэмөстчыс безбожницајас пыржык емөс ударничествоын да соцордјысөмын воэын мунысјас.

Шуам, Фрунченскөј рајонса (Москва) безбожникјас бура төдөны да ошкөны безбожница Толкунова јортөс.

Толкунова јорт — гөл крестанын ныв. Сизим арөссан сылы быт вөлі вмунны медөн ужавны сахарнөј севклө мујас вылын важ Курскөј губернаса помещицик ордың. 13 арөссан 30 арөсөң сижө ужалыс сакар вөчан заводын. Ужавлыс 18 часөн сутки да сыыс сетөны вөлі 10—12 урөн лун. Табөрын 25 во оліс слугаын 15 шайтөн төлыс. Көт і сөкыд вөлі овныс, а Толкунова аснаукнас велөдчиіс лыдфысны да гижны.

Өні Толкунова, көт сылы 57 арөснн, ужалө „Фрунзтрикоб“ трикотажиној фабрика вылын.

Безбожицаөн Толкунова јорт лоі 1923 — өд воған. „Оломыс, — шуө сижө, — убедитис менө сыөн, мыј некушөм јен ни сватөј абу, некушөм сверхестественној вын абу. 42 во чөжөн ме аңывли, кыңи роскошничайлысны озырјас, кыңи најө нартитлысны ужалыс јөзөс религијаөн вевтфысөмөн. Менам пемыдмунөј да несознательностөј ез леңны воңжык вешјыны религија диныс. Совет власт фырји ме јонжык кути лыдфыны нгајас да журналјас. Тајө меным отсалис мездысны религиозној дурманыс“.

Безбожицаөн лоөм бөрын Толкунова јорт регыдөн лоі өти медбур активистка-безбожицаөн Фрунзенскөј рајонас. „Фрунзтрикоб“ фабрика вылас сижө котыртиіс СВБ јачејка да кык безбожиној ударној бригада. Ассө Толкуноваөс — фабрикаса медбур ударницаөс — премирујтылысны нол пөв.

Толкунова јорт влијанчө улын уна верујтысјас вешјисны религија диныс. Работчица Абакумова кык во сажын вөлі сылиіс перна кыскалө, а өні — безбожица, велөдчө аңтирелигиозној унијерситетын. Религијаыскөд орөдчыныс отсалис Толкунова јорт. Көт Толкунова јорт і ыжыд арлыда ннн, а пыр на велөдчө. Колан во сижө помсөдиіс массөвөј аңтирелигиозној унијерситет, премјаөн. Өні велөдчө АРУ — ын.

Безбожиној уж активноја нуөдөмөн Толкунова јорт гөгөрвоіс, мыј қик өти правльној виңыс, коді ужалыс јөзөс нуөдө социализмө, ем ВКП(б) лөн виң. Безбож-

ница Толкунова јорт, кодлөн производственнөј ста-
жыс 50 во, пыріс ВКП(б)-ө. Тащөм активісткајасыс,
кущөм ем Толкунова јорт, СВБ-ын сојасөн да
сурсјасөн.

Кымын өдјөжык сөвет Сојузса ужалыс нывбаба-
иас өрөдчасны релігіяыс да пырасны СВБ радјасө,
сымын успешнөјжыка кутас мунны мјан странаын
соціалізм стрөитан ужыс, сымын өдјөжык мі ештө-
дам капіталістическөј элемент коласјаскөд, да
лөсөдам классјастөм, соціалістическөј общество,
көні нартітөмыслы да сыөн чужтан релігіяыслы
оз ло местаыс.

Ужалыс нывбаба, ло безбожницаөн!

Инд. № 4686.

ЈУРИДАЛЫГ

	Лытбок
Мјан вермөмјас пјатілетка којмөд воын	1
Мөд пјатілеткалаң	4
Соціалізмө мунан тујыс — классјас кост зев чорыд вер- масөмлөн туј	7
Релігіја улө вевтгысөм контрреволюціоннөј уж	10
Релігіја — реакціоннөј вын	17
Нартітөм да ужалыс нывбабаөн бөрө колөм (отсталость) — ем сыөн јенлы ескөмын, релігіозностын помкаыс	24
Соціалістическөј строітельствовын участвүјтөм — нывбабаөс чікөз мездөм вылө туј	27
Ужалыс нывбаба ло безбожницаөн	30

Редактор И. Пыстин. Техред. З. Юзликеев. Сдано в производство 4/V—32.
Подписано к печати 4/VII—32. ОГИЗ № 69. Блан. Форм. 55×82. 1/16.
2 п. л., 29008 зн. в п. л. Уполн. Главлита Б-19108. Заказ № 599. Тираж 3000

17-я тип. преста «Полиграфкнига», Москва, Шлюэвая наб., 10

Цена даныс **20** коп. ур.

36 005

КОМИ-3
Н/2-1048

М. И С К Р И Н С К И Й
РАБОТНИЦА, БУДЬ БЕЗБОЖНИЦЕЙ

НА КОМИ-ЗЫРЯНСКОМ ЯЗЫКЕ

ГОСУДАРСТВЕННОЕ АНТИРЕЛИГИОЗНОЕ
ИЗДАТЕЛЬСТВО
МОСКВА, ЦЕНТР, СРЕТЕНКА 10.